

APROBAT
În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 25.04.2012

414

INFORMARE

Parlamentul României Camera Deputaților
B.P. Nr. 414 din 19.04.2012

**privind participarea delegației Senatului la Reuniunea interparlamentară cu tema :
„Plată egală pentru muncă de valoare egală” – Bruxelles, 7-8 martie 2012**

Parlamentul European (Comisia FEMM – pentru egalitate de șanse între femei și bărbați) a organizat, la Bruxelles, în perioada 7-8 martie 2012, o reuniune dedicată promovării egalității de gen. Reuniunea, devenită tradițională, odată cu organizarea ei în preajma Zilei Internaționale a Femeii – 8 martie 2012, a abordat în acest an tema inegalităților de gen, care mai persistă (la nivel diferențiat), în statele membre ale Uniunii Europene, în ceea ce privește veniturile obținute de femei în raport cu bărbații.

Titlul reuniunii, **“Plată egală pentru muncă de valoare egală”**, a reunit la dezbateri reprezentanți ai Parlamentului European, ai Comisiei Europene, ai Președinției în exercițiu (Danemarca), precum și delegații din 23 de țări membre și 3 țări candidate.

Au mai participat și ministrii de resort din Belgia, Olanda, Danemarca, Suedia, precum și din Turcia (țară candidată).

Participarea Senatului României a fost asigurată de **doamna senator Mihaela POPA**, vicepreședinte a Comisiei pentru egalitate de șanse.

Din partea Camerei Deputaților a participat **doamna deputat PETŐ Csilla-Mária**, din cadrul Comisiei pentru egalitate de șanse.

Lucrările Reuniunii au început în ziua de 7 martie 2012, prin prezentarea unui film tematic, intitulat **”Made in Dagesham”**, urmat de discuții și comentarii. Deși realitățile prezentate în film reflectau situația din anii 1960-70 din Marea Britanie (unde principiul plății inegale constituia mai mult decât o practică obișnuită, chiar o politică socială acceptată tacit, din motive ținând în primul rând de competitivitate economică, de prejudecățile sociale (îndeosebi familiale) ale epocii și de tradiționalismul exacerbat, discuțiile care au urmat au subliniat ideea că se mai mențin încă, la aproape o jumătate de secol de la evenimentele reflectate în film (e drept, la o scară mai mică), destule forme de inegalitate și discriminare între plata muncii femeilor, în raport cu aceea a bărbaților.

S-a evidențiat și contradicția între procentul mai mare de femei cu diplome universitare (46 % în anul 2010, la nivelul Uniunii Europene), față de 38 % în cazul bărbaților, în condițiile în care decalajul de venituri (în principal salariale) între femei și bărbați se menține în jurul cifrei de 20 %.

Discuțiile pe marginea celor văzute în film (la care au participat și invitați din partea societății civile, au identificat unele cauze ale persistenței decalajelor, printre care:

- existența unor aspecte de legislație, europeană, dar mai ales națională, care favorizează apariția acestor decalaje. Cu precădere, s-a subliniat și aplicarea uneori timidă, tardivă și chiar defectuoasă, a unor sancțiuni în cazurile în care se constată încălcări ale legilor care consacră egalitatea de tratament și nediscriminarea
- segregarea puternică și destul de rezistentă la schimbare, iar în unele cazuri aflată chiar în ascensiune, a unor domenii precum educația, sănătatea, administrația publică, asistența socială, etc. Această situație se regăsește și în anumite ramuri industriale, precum industria textilă, industria ușoară, alimentară, chimie, etc.
- nevoia de conciliere a activității profesionale cu viața de familie, întreruperea carierei și întârzierea ascensiunii profesionale prin promovare, pe motiv de întrerupere a activității pentru nașterea și educarea copiilor, în primii lor ani de viață, prejudecata existentă în rândul ambelor sexe privind rezistența fizică și psihică diferită în funcție de gen.
- frecvența mai mare în rândul femeilor a contractelor de muncă part-time
- situații conjuncturale ținând de piața muncii și de politicile ocupaționale, îndeosebi de criza economică și financiară din ultimii ani.
- reticența, de cele mai multe ori nejustificată a femeilor în abordarea unor poziții mai înalte, îndeosebi în mediul privat, din motive subiective ținând de autoevaluarea personală și modestie

Aceste aspecte, precum și altele, au constituit suportul Reuniunii din ziua de 8 martie.

Reuniunea a fost deschisă de **dl. Mikael Gustafsson, Președintele Comisiei pentru Drepturile Femeii și Egalitate de Gen din parlamentul European**, care a reamintit

Principalele coordonate ale evenimentului și la invitat la microfon pe **dl. Martin Schulz, Președintele Parlamentului European**.

În cadrul unei scurte alocuțiuni, **dl. Martin Schulz** a subliniat faptul că datele și cifrele prezentate în materialele de suport ale reuniunii arată că realizările în domeniu sunt cu mult sub posibilități și nu reflectă suficient nivelul de civilizație pe care l-au atins popoarele europene.

Domnia s-a a apreciat că este nevoie de eforturile conjugate ale Parlamentului European, ale celorlalte instituții europene, dar și al parlamentelor și guvernelor naționale, în vederea unei ameliorări sensibile a situației. **Dl. Schulz** și-a argumentat poziția și prin constatarea unei vulnerabilități ridicate pe care o înregistrează femeile, îndeosebi cele tinere aflate în cautarea primului loc de muncă, în confruntarea cu efectele crizei economice și financiare.

În încheiere, președintele Parlamentului European a făcut un apel la delegațiile prezente în vederea intensificării eforturilor de îmbunătățire a condiției femeii și a propagării egalității de gen, declarându-și totala disponibilitate de sprijine a tuturor demersurilor pozitive în această direcție.

În continuarea Reuniunii, s-a trecut la prima temă aflată pe Ordinea de zi, anume:
“Segregarea Pieții Muncii, ca factor de inegalitate”.

La acest punct, **dna. Karin Enodd**, Președinte al Comisiei de Femei din cadrul Confederației Sindicale Europene (ETUC) a făcut o trecere în revistă a principalelor cifre care dovedesc segregarea unor profesii, atât pe plan orizontal, cât și vertical.

Prin segregarea de gen pe plan orizontal, adică prin “rezervarea” unor domenii de activitate mai puțin bănoase preponderant pentru femei (educație, sănătate, cultură, dar și anumite ramuri economice, inclusive din zona profesiilor liberale) se creează premisele inegalității statistice privind nivelul plății salariale și în general a veniturilor rezultate din muncă (femeile realizează, la nivelul Uniunii Europene, venituri mai mici cu cca 21 %). La această cifră s-a ajuns și în urma segregării verticale, adică în cadrul aceleași ramuri.

Exemplificarea cea mai elocventă este analiza raporturilor dintre funcțiile de conducere, evident mult mai bine plătite, care sunt preponderent ocupate de bărbați, față de funcțiile de execuție, care revin, într-o proporție mai ridicată, femeilor. Unul dintre motivele care sunt îndeobște invocate și luate greșit ca axiome, este acela al randamentului și eficienței mai ridicate a muncii bărbaților, a rezistenței superioare a acestora în condiții de stress și duranță. **Dna. Enodd** a afirmat că studiile efectuate, atât la nivel european, cât și mondial, nu confirmă această prejudecată.

Următoarea vorbitoare, **dna. Agneta Stark**, profesor de economie la Universitatea din Stockholm și specialistă în probleme de feminism, a subliniat faptul că situația actuală, pe care o consideră în linii generale necorespunzătoare, are ca punct de pornire educația.

Deși aproape jumătate dintre femei dețin studii universitare, plus alte forme consistente de pregătire profesională, acestea nu sunt suficient încurajate să abordeze domenii și poziții mai bine plătite, iar cei care profită și perpetuează această situație sunt reprezentanții celuilalt gen. **Dna Stark** a deplâns faptul că eforturile de conștizare, inclusiv din partea UE se adresează numai femeilor și a apreciat faptul că și bărbații ar trebui conștientizați asupra valorii muncii femeilor, în general asupra aportului femeilor la dezvoltarea societății.

Intervenția care a urmat, a **doamnei Agnes Parent Thirion**, reprezentanta Eurofound, a insistat pe faptul că toate aceste abordări ale problematicii egalității de gen în privința plății muncii prestate au efecte evidente, grave și imposibil de contracarat în momentul pensionării femeilor, unde indicatorii de calcul a pensiilor sunt afectați grav de nivelul comparativ mai scăzut al pensiilor obținute de femei.

Înteruperile datorate vieții familiale, îndeosebi pentru creșterea copiilor, desfășurate în general în perioada de lansare a carierei profesionale, apoi ocuparea unei poziții mai modeste în ierarhiile instituțiilor publice sau al firmelor private, contractele de muncă *part-time*, durata vieții profesionale active relativ mai redusă datorată vârstelor diferite de pensionare, etc.

Toate aceste motive au dus la diferențe mari ale cunatumului pensiilor femeilor în raport cu bărbații, care duc la o medie europeană deosebit de ridicată , 28 % la nivelul anului 2010.

Din discuțiile și intervențiile care au urmat, s-au evidențiat cele ale **dnei. Barbara Borys-Damiecka (Polonia-Senat)**, care a subliniat faptul că, în ciuda unei legi bune, moderne, în Polonia există încă mari diferențe de salarii între femei și bărbați, în condiții de muncă egală. Aceste diferențe se înregistrează cu precădere în cazul femeilor cu pregătire profesională mai scăzută care lucrează în mediul privat, dar și în sectorul public, unde, datorită segregării în plan vertical, media salariilor bărbaților este de 1500 zloți, în timp ce a femeilor este de 695 zloți..

Dna. Elisabeta Rampi (Italia, Camera Deputaților), a evidențiat în principal diferențele de plată salarială, dar și privind gradul de ocupare, între Nordul și Sudul Italiei, constatând că țara sa are mult de lucru la acest capitol și încheind cu constatarea amară ca “prejudecățile constituie o povară greu de purtat”.

Dna. Theresa Anjinho (Portugalia, Adunarea Națională) a apreciat, în cadrul intervenției sale, că este imperios necesar ca atât instituțiile europene, cât și cele din Statele Membre, să-și asume mai multe obligații și sarcini în activitatea chiar de impunere, prin mijloace coercitive, a egalității de gen în ceea ce privește plata muncii.

Cea de-a doua temă a Ordinei de zi a fost : **“Eliminarea diferențelor de plată din cauză de gen-experiențe și bune practici ale parlamentelor naționale”**.

Doamna Alicija Olechowska (Polonia, Camera Deputaților) a semnalat faptul că în țara sa există în continuare reticențe și prejudecăți, care dau naștere discriminărilor de gen în ceea ce privește politicile salariale. Subliniază faptul că femeile de succes ajung la această condiție mult mai greu decât bărbații de succes, condițiile lor fiind de multe ori ostile. Se mai înregistrează discriminării și în zona condițiilor de exercitare a drepturilor bănești pentru perioada de creștere și educare a copilului, mai ales în momentul reîncadrării femeii la vechiul loc de muncă, în ceea ce privește garanțiile necesare obținerii unei creditări,etc.

*În continuarea dezbaterilor, a luat cuvântul doamna senator **Mihaela POPA**, vicepreședinte a Comisiei pentru egalitate de șanse din Senatul României. Intervenția a venit în completarea materialului transmis anterior organizatorilor, în formă scrisă și care a fost inclus printre documentele oficiale ale reuniunii.*

***Doamna senator M.POPA** a relevat faptul că în țara noastră s-au înregistrat progrese în domeniu, inclusiv în rândul tineretului, exemplificând cu domeniul educației, unde cifra absolventelor facultăților cu specific științe exacte a depășit 40 %, deși domenii precum matematica și fizica erau foarte rar abordate de femei, într-un trecut nu prea îndepărtat.*

*În contextul temei, doamna senator **POPA** a remarcat faptul că s-ar fi așteptat ca și la nivelul instituțiilor europene, în rândul președinților să apară și femei.*

Concret, dna senator POPA a propus ca în perioada 2014-2020 să fie conturate politici europene dedicate explicit acestui domeniu și să fie introduse programe dedicate femeilor, în special tinerelor, atât pentru reducerea decalajelor de plată, cât și pentru combaterea traficului de femei și a sclaviei prin muncă. Există inițiativa organizării în România a unei Zile Naționale a egalității în muncă.

La ultimul punct al Ordinii de zi, „Cum poate UE să susțină Statele Membre pentru eliminarea diferențelor de plată?”, intervenția doamnei Mette Frederiksen, Ministrul Muncii din Danemarca, țara care asigură Președinția UE în această perioadă, a subliniat nevoia ca toate Statele Membre să-și conjuge eforturile pentru eliminarea stereotipurilor și a limitelor de gândire care adeseori constituie frâne importante în calea unei depline egalități de tratament salarial între femei și bărbați.

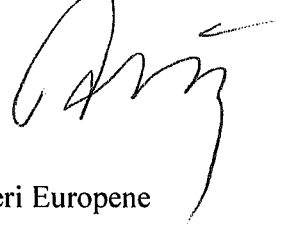
Doamna Viviane Reding, vicepreședinte al Comisiei Europene responsabil cu domeniul Justiției, Drepturilor Fundamentale și Sărăciei, a deplâns faptul că în prezent femeile din lume, mai ales cele de vârstă a III-a, plătesc un preț ridicat al inegalităților de tratament, reflectarea veniturilor nedrept de mici din perioada activă în pensii împingând această categorie de femei în zone de risc și vulnerabilitate economică. Doamna Reding a solicitat Parlamentelor Naționale să se implice activ și să sprijine consecvent extragerea acestei categorii de femei din zona sărăciei.

Domnul Laszlo Andor, comisar european pentru probleme de afaceri sociale, ocupare și incluziune socială a subliniat suportul Comisiei Europene pentru inițiativele din acest domeniu și a respins ideea că în contextul crizei economice și financiare, eforturile în acest domeniu ar trebui încetinite sau abandonate. Dimpotrivă, având în vedere mai ales faptul că printre victimele cele mai mult lovite de efectele crizei, în special de flagelul șomajului, se află femeile, domnul Andor a subliniat nevoia de programe europene specifice, salutând propunerea românească privind intervalul 2014-2020, dar solicitând ca preparativele să înceapă imediat.

Doamna Edit Bauer, parlamentar european, membră a comisiei FEMM, a amintit (salutând inițiativa României de a dedica o zi egalității de plată) că și la nivelul Uniunii Europene se hotărâse ca ziua de 2 martie să marcheze această problemă, dar această inițiativă a rămas doar la nivel de intenție generoasă.

Doamna Bauer consideră, la rândul său, că instituțiile europene, inclusiv Parlamentul European, să se implice mai eficient în cadrul eforturilor de eradicare a acestui aspect degradant al inegalității de plată.

Deputat PETŐ CSILLA MÁRIA

Red: Cezar Chioibasu, consilier parlamentar, Directia Afaceri Europene